

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

3.6.2026

Lakivaliokunta

LaV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto asiassa: U 33/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä (EU Inc.)

Yleistä

Lakivaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä (EU Inc.)

Sisäministeriön lausunto asiassa

Sisäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä (EU Inc.).

Lakivaliokunnan pyynnön mukaisesti sisäministeriö rajaa lausuntonsa asetusehdotuksen maksukyvyttömyysoikeudellisiin kysymyksiin. U-kirjeen mukaan asetusehdotuksen 10 luku sisältäisi säännökset yksinkertaistetusta maksukyvyttömyysmenettelystä sellaisille EU-osakeyhtiöille, jotka ovat myös innovatiivisia startup-yrityksiä. Valtioneuvoston käsityksen mukaan kyse on olennaisilta osiltaan samantyyppisestä ratkaisusta kuin aiemmin toisen maksukyvyttömyysdirektiivin yhteydessä ehdotettu mikroyritysten yksinkertaistettu purkumenettely, joka poistettiin jatkovalmistelussa toteuttamiskelvottomana. U-kirjeessä todetaan myös, ettei komissio ole tehnyt 10 luvusta varsinaista vaikutusarviota.

Sisäministeriö pitää valtioneuvoston tavoin erittäin ongelmallisena sitä, että yhtiöoikeudelliseen asetusehdotukseen on sisällytetty maksukyvyttömyysmenettelyä koskevaa sääntelyä. U-kirjeessä on perustellusti todettu, että yhtiöoikeuden ja muiden oikeudenalojen, kuten maksukyvyttömyysoikeuden, yhdistämiseen voi liittyä merkittäviä ongelmia muun muassa ehdotuksen oikeusperustan kannalta. Sisäministeriön näkemyksen mukaan tämä huomio on painava erityisesti silloin, kun ehdotettu menettely vaikuttaisi kansallisten tuomioistuinten, pesähoitajien, selvittäjien ja ulosottoviranomaisten tehtäväjakoon sekä velkojien asemaan.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Kirkkokatu 12
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 480 171
+358 295 480 171

Faksi
Fax
Fax

09 160 44635
+358 9 160 44635

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

U-kirjeen mukaan ehdotetussa menettelyssä pesähoitaja tai selvittäjä määrättäisiin lähtökohtaisesti, mutta velallinen, velkoja tai velkojaryhmä voisi pyytää, ettei pesähoitajaa määrättäisi, jos velallinen osoittaa, että sillä on ajantasainen tase ja viimeisin tilinpäätös on toimitettu viranomaisille. Samalla menettelyn perusteluna on, että omaisuus säilyisi lähtökohtaisesti velallisen hallinnassa ja velallinen jatkaisi liiketoimintaansa menettelyn aikana. Lisäksi yhteydenpidon tulisi tapahtua sähköisesti, saatavien valvontaan liittyisi lyhyitä määräaikoja ja realisoinnissa käytettäisiin lähtökohtaisesti EU:n laajuista sähköistä huutokauppaa.

Sisäministeriö katsoo, että tällainen menettely herättää vakavia huolia sekä velkojen oikeusturvan että talousrikollisuuden selvittämisen kannalta. Menettely, jossa velallisen määräysvalta voi säilyä pitkälle prosessin aikana ja pesähoitaja voidaan tietyin edellytyksin jättää määräämättä, on omiaan heikentämään riippumatonta valvontaa juuri siinä vaiheessa, jossa varojen, velkojen, vakuuksien, liiketoimien ja määräysvallan tosiasiallinen selvittäminen olisi olennaista. Sisäministeriön näkökulmasta tämä voi vaikeuttaa talousrikollisuuden kannalta olennaisten seikkojen, kuten varojen siirtojen, velkojen vahingoksi tehtyjen toimien, liiketoimien tosiasiallisen taustan sekä määräysvaltaan liittyvien järjestelyjen havaitsemista ja selvittämistä riittävän tehokkaasti. U-kirjeessä valtioneuvosto pitääkin tätä menettelyä velkojen oikeusturvan ja talousrikollisuuden selvittämisen kannalta vakavasti ongelmallisena.

Sisäministeriö pitää erityisen ongelmallisena myös ehdotettua sähköistä huutokauppajärjestelmää ja sitä, että asetuksessa näyttäisi siirtyvän maksukyvyttömyysmenettelyihin liittyviä tehtäviä tavalla, joka ei sovi yhteen kansallisten järjestelmien kanssa. Valtioneuvosto on U-kirjeessä katsonut, että jos ehdotusta ei palauteta uudelleenvalmisteluun, menettely olisi joka tapauksessa laadittava uudelleen siten, että velkojen asemaa merkittävästi vahvistetaan, velallisen määräysvallasta menettelyn aikana luovutaan, pesähoitajan määrääminen ja vastuu menettelyn toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä varmistetaan ja sähköisestä huutokauppajärjestelmästä luovutaan. Sisäministeriö yhtyy tähän arvioon.

Sisäministeriö pitää lisäksi tärkeänä U-kirjeessä esitettyä näkemystä siitä, että asetuksessa on otettava nykyistä paremmin huomioon tuomioistuimen rooli ja tuomioistuimille asetettavien tehtävien rajat kansallisissa järjestelmissä. Menettelyn ei tulisi johtaa maksukyvyttömyysmenettelyihin liittyvien tehtävien siirtymiseen pesähoitajilta, selvittäjiltä tai ulosottoviranomaisilta tuomioistuimille. Sisäministeriön näkökulmasta tällä on merkitystä myös sisäisen turvallisuuden kannalta, koska toimiva tehtäväjako, riippumaton pesänhallinto ja tehokas viranomaisyhteistyö ovat olennaisia talousrikosten ennalta estämisessä ja selvittämisessä.

Sisäministeriö puoltaa valtioneuvoston U-kirjeessä omaksuttua kantaa. Sisäministeriön näkemyksen mukaan lakivaliokunnan on perusteltua kiinnittää erityistä huomiota siihen, että ehdotettu 10 luvun mukainen maksukyvyttömyysmenettely ei nykyisessä muodossaan riittävästi turvaa velkojen oikeuksia eikä turvaa riittäviä edellytyksiä talousrikollisuuden tehokkaalle havaitsemiselle ja selvittämiselle. Sisäministeriö pitää valtioneuvoston ensisijaista neuvottelutavoitetta, eli menettelyn palauttamista uudelleenvalmisteluun, perusteltuna. Jos tähän tavoitteeseen ei päästä, menettelyä on muutettava perusteellisesti siten, että se täyttää toimivalle yksinkertaistetulle purkumenettelylle asetettavat vähimmäisvaatimukset eikä vaaranna kansallisten tuomioistuin-, maksukyvyttömyys- ja rahoitusjärjestelmien toimivuutta.

Jakelu	Eduskunta, Lakivaliokunta
Tiedoksi	Sisäministeri Mari Rantanen Kansliapäällikkö Matti Sarasmaa Erityisavustaja Asseri Kinnunen Erityisavustaja Timo Kerttula Hallinnollinen avustaja Jaana Söderman Hallinnollinen avustaja Tiina Landström Neuvotteleva virkamies Veera Parko kvy.sm@gov.fi poliisiosasto.sm@gov.fi